

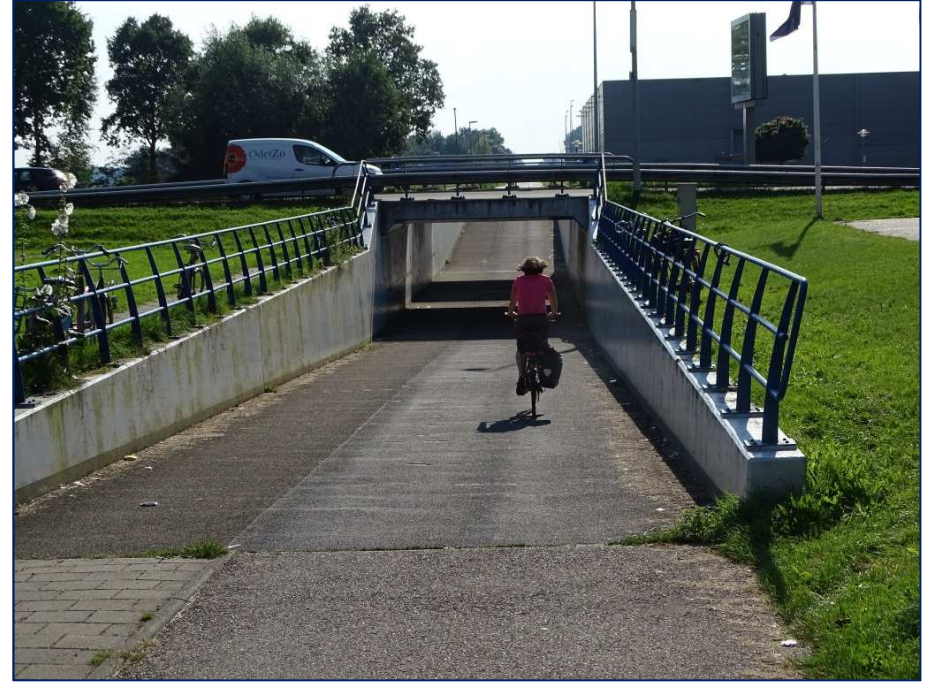
Gemeente Lelystad

Startnotitie Mobiliteitsplan

Inhoudsopgave

1 Een nieuw Mobiliteitsplan 2017-2030	5
2 Het planproces	7
3 Inhoud Mobiliteitsplan	9
4 Planning en kosten voor opstellen Mobiliteitsplan	11

1 Een nieuw Mobiliteitsplan 2017-2030

Waarom een Mobiliteitsplan?

De Nota Mobiliteit (Mobiliteitsplan) dateert van 2009. Sinds 2009 heeft een groot aantal nieuwe ontwikkelingen (lokaal, landelijk) en trends invloed (gehad) op de mobiliteit en het mobiliteitsbeleid. Enkele van deze ontwikkelingen zijn:

- De economische teruggang die in 2008 is ingezet en het herstel vanaf 2016.
- De bijgestelde ontwikkelingen volgens de lichte actualisatie van het Structuurplan.
- Het besluit voor de ontwikkeling van Lelystad Airport en de daarbij behorende maatregelen voor de bereikbaarheid.
- De vergrijzing.
- De digitalisering.
- De sterke opkomst van de e-fiets.
- De opening van de Hanzelijn en de gewijzigde dienstregeling van de NS met ingang van 2017.
- Nieuwe inzichten op het gebied van bereikbaarheid zoals de aanpak volgens het programma ‘Beter Benutten’.

Dit alles bij elkaar is voldoende aanleiding om de Nota Mobiliteit te herzien in een nieuw op te stellen Mobiliteitsplan.

Positionering van het gemeentelijk mobiliteitsbeleid

Het opstellen van een Mobiliteitsplan sluit aan bij de eisen die de Planwet Verkeer en Vervoer aan gemeente stelt: gemeenten hebben de plicht, al dan niet met een GVVP (gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan), om een geïntegreerd en zichtbaar een op uitvoering gericht verkeer- en vervoerbeleid te ontwikkelen. Dit komt tot uiting in de samenhang met andere beleidsvelden en het opstellen van een Programma Mobiliteit.

Het Mobiliteitsplan wordt verder uitgewerkt in een Programma Mobiliteit. In het programma worden de hoofdlijnen verdiept en telkens voor 4 jaar uitgewerkt in een voortschrijdend uitvoeringsplan. Daarmee wordt voldaan aan de wettelijke eisen die de huidige Planwet Verkeer en Vervoer stelt aan een Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP). Anderzijds wordt ook rekening gehouden met het toekomstige stelsel van de Omgevingswet door uit te gaan van een Mobiliteitsplan (visie) aangevuld met een Programma.

Het Mobiliteitsplan wordt een strategisch plan dat de koers aangeeft voor het gemeentelijk mobiliteitsbeleid (in samenhang met het regionale niveau). De essentiële onderdelen van het rijks-, provinciaal en regionaal beleid, zoals die zijn verwoord in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, de Mobiliteitsvisie Flevoland en de Strategische Visie Mobiliteit voor de Vervoerregio Amsterdam worden integraal verwerkt in het Mobiliteitsplan of in het Programma.

Het Mobiliteitsplan geeft in ieder geval antwoord op de volgende vragen:

1. Wat willen we bereiken? (duidelijke keuzes).
2. Wat zijn daarbinnen de speerpunten? (weer: duidelijke keuzes).
3. Welke kaders geven we daarvoor mee?
4. Wat hebben we daarvoor over (financieel)?
5. Welke indicatoren houden we bij om (al dan niet) succes te bepalen?

Het Mobiliteitsplan is als volgt te karakteriseren:

- Het Mobiliteitsplan geeft aan op welke wijze het mobiliteitsbeleid bijdraagt aan het realiseren van de ambities van de verschillende beleidsvelden (**integraal** beleid): wat we willen bereiken en welke keuzes moeten we daarvoor maken? Het gaat hierbij om de samenhang en synergie met onder andere Duurzaamheid, Economische en Ruimtelijke ontwikkelingen, Wonen, Leefbaarheid en Milieu, Onderwijs, Toerisme en Recreatie, Landschap. Het Mobiliteitsplan speelt zich af op verschillende schaalniveaus (interregionaal, regionaal, stad, wijk en buurt).
- Een plan met als **planhorizon 2030** en daar waar mogelijk en nuttig met een doorkijk daarna. De planhorizon is daarmee gelijk aan de planhorizon van de Mobiliteitsvisie van de Provincie Flevoland.
- Het Mobiliteitsplan is een beleidsmatig stuk met kaders waarin voldoende **flexibiliteit** en ruimte is

voor de invulling van het uitvoeringsplan. Het Mobiliteitsplan schrijft geen detailoplossingen voor maar geeft de visie op mobiliteit van de gemeente Lelystad, gericht op het realiseren van haar ambities.

- Het Mobiliteitsplan biedt een goede basis voor verdere **uitwerking** door het college van B en W. Tevens geeft het plan inzicht in de noodzaak tot regionale afstemming met de omliggende gemeenten en overheden (Dronten, Almere, Zeewolde, Provincie Flevoland).
- Het Mobiliteitsplan is een **toetsingskader**. Bij ontwikkelingen en projecten (ruimtelijk, infrastructuur, onderhoud, openbare ruimte, lokaal en regionaal) worden de principes van het daarin vastgestelde beleid gehanteerd.
- Het Mobiliteitsplan geeft aan hoe wordt omgegaan met effecten van verkeer en vervoer op de **omgeving** (milieu, overlast, veiligheid).
- Het Mobiliteitsplan geeft aan op welke wijze ingespeeld kan worden op **maatschappelijke trends**.
- Het Mobiliteitsplan geeft aan wat de **positie van de gemeente** is. Het moet duidelijk zijn waar wel of niet een rol van de lokale overheid ligt. Dit is mogelijk door duidelijk vast te stellen welke kwaliteit gewenst is en dus wanneer er sprake is van een probleem waarbij de gemeente mogelijk een rol speelt bij de oplossing. De gemeente Lelystad opereert daarbij vanuit een aantal rollen:
 - participeren: regisseren, coördineren, ontwikkelen, deelnemen;
 - stimuleren: faciliteren, financieel bijdragen, leveren van expertise;

- reguleren: kaderstellen, toetsen, concessie verlenen;
- uitvoeren: aanleg en beheer van infrastructuur.

- Het Mobiliteitsplan geeft inzicht in de **samenhang** in het verkeerssysteem en de benodigde **continuïteit**. Dit geldt vooral voor de verkeersstructuur. Immers één wijziging van de verkeersfunctie voor een belangrijke weg kan verstreckende gevolgen hebben. De visie op de verkeersstructuur is het kader voor de functie van wegen, straten en gebieden in het verkeerssysteem.
- Met Het Mobiliteitsplan kan de gemeente zich **positioneren**. Het is te gebruiken voor de communicatie over het mobiliteitsbeleid en de rol van de lokale overheid, voor het maken van investeringskeuzes, samenwerking (private markt, overheden) en cofinanciering (waaronder subsidies).
- Het Mobiliteitsplan is de basis voor het **Programma Mobiliteit** en het opstellen van het (eerste) **Uitvoeringsplan** voor de jaren 2018 -2021 (prioriteiten) in afstemming met het Meerjarenprogramma Groot Onderhoud. Openbare Ruimte. Het Programma Mobiliteit en het Uitvoeringsplan worden vervolgens ieder jaar voor 4 jaren voortschrijdend geactualiseerd. Het Mobiliteitsplan geeft daarbij met wie **samenwerking** noodzakelijk of gewenst is. Het Mobiliteitsplan levert tevens input op voor de Omgevingsvisie.

2 Het planproces

Het planproces is weergegeven in het volgende overzicht

Fase		College van B en W en de gemeenteraad	Consultatie	Ambtelijke projectgroep Beleidsvelden
1.	Vorbereiding	– Vaststellen concept startnotitie door het College van B en W. – Vaststellen startnotitie door de gemeenteraad (februari 2017).		
2.	Inventarisatie	– Afstemmen College van B en W, voorbereiden BOT-sessie. – BOT-sessie gemeenteraad: bespreken en inventariseren 'agenda' en ambities (januari/februari 2017).	– Inbrengen aandachtspunten en thema's. De consultatie vindt plaats bij maatschappelijke en economische organisaties en bij de buurgemeenten. – Themasesie Mobiliteit met bewoners uit verschillende wijken.	– In beeld brengen relaties tussen mobiliteit en andere beleidsvelden, gegevens, ontwikkelingen
3.	Concept Mobiliteitsplan	– Vaststellen concept hoofdlijnen door College van B en W, – BOB gemeenteraad: presenteren, bespreken en vaststellen hoofdlijnen Mobiliteitsplan (mei 2017).	– Reactiemogelijkheid op concept Mobiliteitsplan voor betrokken personen/organisaties (zie fase 2)	– Afstemmen integraal beleid en bespreken koers (ambities, uitgangspunten) en concept Mobiliteitsplan
4.	Inspraak	– Concept Mobiliteitsplan vrijgeven voor inspraak en terinzagelegging door het college van B en W (mei – augustus 2017).	– Informatiebijeenkomst voor bewoners, belanghebbenden en belangstellenden. – Terinzagelegging en indienen zienswijzen.	– Beantwoording zienswijzen
5.	Besluitvorming	– Concept Mobiliteitsplan door college van B en W ter besluitvorming (BOB) voorleggen gemeenteraad inclusief resultaten consultatie en zienswijzen (september 2017). – Behandelen en vaststellen Mobiliteitsplan door gemeenteraad (oktober 2017).	– Insprekmoegelijkheid bij raadsbehandeling.	–

3 Inhoud Mobiliteitsplan

Gewenst effect en keuzes centraal

Het Mobiliteitsplan wordt opgezet binnen de context van afnemende financiële middelen (investerings, beheer en onderhoud) en een terugtrekkende overheid met meer verantwoordelijkheid bij de burger. Door het beantwoorden van de volgende vragen kan het bestuur bewuste en weloverwogen **keuzes** maken:

- Wat is er nodig op het gebied van Mobiliteitsbeleid ter ondersteuning van het integrale gemeentelijke beleid (wat willen we bereiken)? Het Mobiliteitsplan wordt mede opgesteld op basis van de relaties met: leefbaarheid, duurzaamheid, bereikbaarheid, gast-vrijheid, veiligheid en innovatie.
- Welke kwaliteiten willen we bereiken of met andere woorden: wanneer vinden we iets goed of niet (indicatoren en de wijze waarop wij onze keuzes maken voor de speerpunten en de uitvoering)?
- Wat is de rol van de gemeente: zijn alle vraagstukken een opgave voor de overheid, met wie moet worden samengewerkt en hoe kunnen de middelen (tijd, geld, samenhang en prioriteit) het beste worden ingezet?

Niet alleen infrastructuur, ook mobiliteitsgedrag

Bij het mobiliteitsbeleid speelt mobiliteitsgedrag een essentiële rol. Het stimuleren en verleiden tot de meest gewenste **keuzes** vergt inzicht in het keuzeproces (suc-

cesfactoren) in mobiliteitsgedrag en vraagt om creatieve oplossingen. Zo kan bijvoorbeeld het spreiden van aanvangstijden van onderwijsinstellingen een groter effect hebben dan het bijbouwen van infrastructuur of het inzetten van extra openbaar vervoer. En het is goedkoper en sneller te realiseren. Een nieuwe fietsverbinding leidt niet automatisch tot **nieuwe** fietsers. Marketing, communicatie of financiële prikkels (door werkgevers of overheid) voor doelgroepen zijn vrijwel zeker ook nodig om meer mensen te bewegen om te gaan fietsen.

Niet ieder probleem is een probleem van de overheid

Vraagstukken op het gebied van mobiliteit worden al snel bij de overheid neergelegd terwijl de burger vaak door het wijzigen van eigen gedrag de sleutel tot de oplossing heeft. Daarom is het handig om in dit 'GVVP Nieuwe Stijl' voor een aantal thema's te definiëren wanneer de gemeente zich als probleemhouder beschouwt en wanneer niet. Dat vraagt om duidelijke definities en kwaliteitscriteria op het gebied van bijvoorbeeld parkeerdruk in woonwijken, directheid van fietsverbindingen, verkeersafwikkeling, bereikbaarheid en oversteekbaarheid.

Bereikbaarheid is altijd een belangrijk thema

Bereikbaarheid is een containerbegrip. Dit zal al in de fase van de Uitgangspunten meer handen en voeten gegeven moeten worden, zodat duidelijke uitspraken

mogelijk zijn over de gewenste kwaliteit ervan en de knelpunten waar het echt om gaat. De gewenste bereikbaarheid wordt bepaald voor een aantal relevante combinaties van doelgroepen, locaties/gebieden en vervoerwijzen.

Voor het fietsverkeer zijn ingrediënten voor bereikbaarheid: directheid, verliestijd, comfort, verkeersveiligheid en beleving. Voor de bereikbaarheid per openbaar vervoer ligt de nadruk bij het woon-werkverkeer op de verhouding tussen de reistijd per openbaar vervoer en de reistijd per auto. Voor de bereikbaarheid per auto spelen vertragingen en betrouwbaarheid een belangrijke rol.

Inhoud Mobiliteitsplan

De inhoud van Het Mobiliteitsplan is als volgt opgebouwd (indicatief):

1. Doel en positionering van Het Mobiliteitsplan, gehanteerde werkwijze en proces.
2. Relaties met beleidsvelden (waaronder ruimte, economie, duurzaamheid, milieu, leefbaarheid, gezondheid, toerisme), andere overheden (regionaal, provinciaal, nationaal) en ontwikkelingen (demografie, digitalisering, voertuigtechniek zoals autonome voertuigen).

3. Uitgangspunten en kaders: essentiële onderdelen van rijks- en provinciaal beleid, ambities in samenhang met andere beleidsvelden (wat willen we bereiken), doelgroepen, netwerken, thema's, vervoerwijzen en gebieden, specifieke thema's en vraagstukken voor Lelystad.

4. Concretiseren van de uitgangspunten naar mobiliteitsbeleid voor:

- vervoerwijzen en netwerken (personen en goederen, auto, fiets en openbaar vervoer, doelgroepen en gebieden);
- ketenmobiliteit: het gebruik van meerdere vervoerwijzen voor één verplaatsing.
- parkeren;
- duurzaam veilig (in samenhang met de functie van wegen);
- voetgangers;
- mobiliteitsgedrag, verkeersmanagement en Better Benutten.

De speerpunten worden benoemd en de indicatoren die we hanteren voor een gewenste kwaliteit. Tevens wordt de samenhang inzichtelijk gemaakt tussen de verschillende onderwerpen.

5. Mobiliteitsagenda: samenhang, fasering, prioriteiten, potentiële partners, organisatie. En financiële kaders.

6. Monitoring en evaluatie: de evaluatiemethodiek en de indicatoren die gehanteerd worden voor de evaluatie en bijsturing.

7. Financiën: de financiële opgave, kaders en financieringsmogelijkheden.

De volgende aan vervoerwijze gerelateerde onderwerpen krijgen een plek in Het Mobiliteitsplan:

Fietsverkeer

- Benoemen van de essentiële verbindingen binnen de gemeente en naar de omliggende gemeenten op basis van de ligging van functies en (toekomstige) voorzieningen (zoals onderwijs en recreatie).
- Benoemen van acceptabele fietsafstanden voor zowel de traditionele fiets als de e-fiets.
- Fietsnetwerk met hiërarchie (wensbeeld): fietssnelwegen, hoofdfietsroutes, recreatief en utilitair met bijbehorende gewenste kwaliteiten (maatvoering, verkeersveiligheid, doorstroomkwaliteit, directheid, beleving).
- De rol van de E-fiets in het gebruik en het netwerk.
- De bereikbaarheid van specifieke gebieden en locaties.
- De mate waarin en de wijze waarop het fietsbereik kan worden vergroot door het verkorten van routes en/of het opheffen van oorzaken van vertraging.
- Stimuleren fietsgebruik voor verschillende doelgroepen en gebieden.

Openbaar vervoer

Bij het thema openbaar vervoer komt het volgende aan de orde:

- De verbinding van de gemeente Lelystad met het regionale en landelijke openbaarvervoersysteem.
- De kwaliteit van de verbindingen naar regionale voorzieningen die belangrijk zijn voor onze inwoners.
- De concurrentiepositie van het openbaar naar de werklocaties in de gemeente Lelystad en tussen de gemeente en regionale werkgelegenheidslocaties.
- De bereikbaarheid van specifieke gebieden en locaties zoals recreatieve en toeristische locaties.
- Het ontsluitend openbaar vervoer en openbaar vervoer voor specifieke doelgroepen (bijvoorbeeld basismobiliteit voor ouderen in verband met de vergrijzing, bereikbaarheid regionale voorzieningen).

- Ketenmobiliteit: de rol van de fiets, auto en bedrijfsvervoer in het voor- en natransport.
- De kwaliteit van de doorstroming van het openbaar vervoer in de gemeente.
- De OV-visie maakt integraal onderdeel uit van Het Mobiliteitsplan.

Autoverkeer en wegennet

- De functies van wegen en de kwaliteit van de verkeersafwikkeling, de oversteekbaarheid en doorstroming van het fietsverkeer en het openbaar vervoer.
- De bereikbaarheid van specifieke gebieden en locaties (bereikbaarheidstoets voor 'vitale' relaties).
- Definitie van sluipverkeer door verblijfsgebieden.

Parkeerbeleid

- Criteria voor invoering, uitbreiding en het functioneren van parkeerregulering en criteria voor de beoordeling van het functioneren van parkeerregulering.
- Locaties en gebieden: woonwijken (hoe omgaan met parkeerdruk), bedrijventerreinen, winkelcentra, publiekstrekkingen.
- Parkeren grote voertuigen, elektrische auto's en deelauto's.
- Fietsparkeren.
- Principe van het toepassen parkeernormen voor auto's en fietsen, het Nieuwe Parkeren.
- Imago en klantenbinding.

De inhoud van Het Mobiliteitsplan Lelystad wordt mede sterk bepaald door de samenhang met andere beleidsvelden en thema's zoals stedelijke ontwikkeling, milieu, leefbaarheid, duurzaamheid, economische ontwikkelingen en financiën. Specifieke thema's zijn onder andere de A6, N23, Bataviastad, Stadshart, Lelystad Airport, de toeristische poorten en de financiële kaders voor beheer en onderhoud.

4 Planning en kosten voor opstellen Mobiliteitsplan

Planning Mobiliteitsplan Lelystad	
Actie	Deadline
Consultatie stakeholders (inventariseren thema's, belangen en ambities)	November 2016 – januari 2017
BOT-sessie (bespreken thema's en ambities)	26 januari 2017
Beeldvormende en oordeelsvormende sessie met gemeenteraad over Startnotitie Mobiliteitsplan	31 januari 2017
Besluitvormende sessie met gemeenteraad: vaststellen Startnotitie Mobiliteitsplan	7 maart 2017
Consultatie stakeholders (concepthoofdpijnen)	April 2017
Beeldvormende sessie met gemeenteraad over de hoofdpijnen van het Mobiliteitsplan	18 april 2017
Oordeelsvormende sessie met gemeenteraad over de hoofdpijnen van het Mobiliteitsplan	9 mei 2017
Besluitvormende sessie met gemeenteraad: vaststellen van de hoofdpijnen van het Mobiliteitsplan	6 juni 2017
Vrijgeven inspraakversie Mobiliteitsplan door college van B en W	20 juni 2017
Terinzagelegging (zienswijzen indienen)	Juli – Augustus 2017
Verwerken zienswijzen (inspraakreacties)	Augustus 2017
Besluit over concept Mobiliteitsplan door het college van B en W	5 september 2017
Beeldvormende sessie met gemeenteraad over het Mobiliteitsplan	19 september 2017
Oordeelsvormende sessie met gemeenteraad over het Mobiliteitsplan	3 oktober 2017
Besluitvormende sessie met gemeenteraad: vaststellen van het Mobiliteitsplan	17 oktober 2017

De kosten voor het opstellen van het Mobiliteitsplan passen binnen de begroting. Het gaat onder andere om werkzaamheden voor inhoudelijke advisering en coördinatie, consultaties (regiogemeenten, organisaties en raadsfracties) en het opstellen van het Mobiliteitsplan.

